



# B.K. BIRLA CENTRE FOR EDUCATION

SARALA BIRLA GROUP OF SCHOOLS  
A CBSE DAY-CUM-BOYS' RESIDENTIAL SCHOOL

ANNUAL EXAMINATION (2025-26)

MARATHI- SET A

Class : VIII

Date : 14.03.2026

Admission No.:

Duration-3Hrs

Max. Marks : 80

Roll No.:

कृतिपत्रिकेसाठी सूचना :

- (1) उत्तर पत्रिकेत विभाग नमूद करावेत.
- (2) स्वच्छता, नीटनेटकेपणा व लेखननियमांनुसार लेखन यांकडे जाणीवपूर्वक लक्ष द्यावे.

## [खंड क वाचन कौशल्य]

प्र 1 अपठित गद्यांश –

(5)

संस्थानिक राजर्षी शाहू महाराजांनी स्वतःच्या फायद्याचा विचार न करता नेहमी प्रजेचाच विचार केला. त्यांनी सुखसोयी निर्माण करताना समाजातील सर्वात दुर्लक्षित राहिलेल्या, दडपल्या गेलेल्या अस्पृश समाजाला अग्रक्रम दिला. शाहू महाराजांनी सामाजिक परिवर्तन साधण्यासाठी विविध उपक्रम सुरू केले आणि त्यावेळी उपक्रम चिरस्थायी व्हावेत याची काळजी त्यांनी घेतली. कोल्हापुरात वेगवेगळ्या समाजातील विद्यार्थ्यांसाठी वेगवेगळी वसतिगृहे सुरू केली शिक्षणाच्या प्रसारावर त्यांचा भर होता. केवळ शाळा काढून भागणार नाही तर त्या शाळेत उत्तम शिक्षक हवे हे ते जाणून होते.

1 शाहू महाराजांनी सुखसोयी निर्माण करताना कोणाला अग्रक्रम दिला?

- |                       |              |
|-----------------------|--------------|
| अ स्त्रिया            | ब विद्यार्थी |
| क दुर्लक्षित अस्पृश्य | ड सर्व समाज  |

2 सामाजिक परिवर्तन साधण्यासाठी त्यांनी काय सुरू केले?

- |             |           |
|-------------|-----------|
| अ रोजगार    | ब उपक्रम  |
| क विद्यालये | ड कारखाने |

3 शाहू महाराजांनी वसतिगृहे कोठे सुरू केली?

- |            |             |
|------------|-------------|
| अ नागपूर   | ब सोलापूर   |
| क विलासपूर | ड कोल्हापूर |

4 शाहू महाराजांचा कशावर भर होता?

- |             |              |
|-------------|--------------|
| अ शिक्षणावर | ब मनोरंजनावर |
| क कामावर    | ड उदयोगांवर  |

5 शाळेत उत्तम कोणाची आवश्यकता होती?

- |              |              |
|--------------|--------------|
| अ पुस्तकांची | ब सेवकांची   |
| क कामगारांची | ड शिक्षकांची |



प्र 6 वचन बदला —(write the plural noun )

(2)

1 थैली =

अ पिशव्या

ब थैली

क थैल्या

2 ओढा =

अ औढे

ब ओढे

क ओढी

प्र 7 वान प्रत्यय लावून नवीन शब्द बनवा —

(2)

1 धन + वान =

2 नशीब +वान =

प्र 8 खालील वाक्यातील सर्वनाम ओळखा :-

(2)

1 आम्ही सर्व उदया विज्ञानाची परीक्षा देणार.

2 तू मला तुझी खेळणी दे.

प्र 9 काळ ओळखा —

(2)

1 मुले तुझ्या उपकाराची फेड करतील.

2 आई आज माझ्यावर नाराज आहे.

प्र 10 खालील वाक्यातील क्रियापद ओळखा—

(2)

1 लेखकाचे वडील गावाला गेले.

2 मठबुवा संध्याकाळी परत गावात आला.

खंड ग साहित्य

प्र 11 कोण कोणास म्हणाले लिहा —

(2)

1 मी कृतार्थ झालो.

2 नाही घडणार बाबा रे!

प्र 12 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा — ( कोणतेही सात)

(7x2=14)

1 पंढरपूर कोठे वसले आहे?

2 विष्णुपदाचे वर्णन करा?

3 आम्ही कशाची वाट पाहू नये असे कवीला वाटते?

4 कवी आयुष्याच्या मशाली पेटवण्यास का सांगत आहे?

5 गणपतीची आराधना केल्यास कोणते फळ मिळते?

6 हिरवा रंग कशाचे प्रतीक आहे?

7 मकर संक्रात हा सण स्त्रिया कसा साजरा करतात?

8 लेखकाचे वडील कोठे गेले होते?

9 कष्टाशिवाय काय मिळत नाही?

प्र 13 पठित गद्यांश –

(5)

ओढ्याच्या पलीकडे एक साधूपुरुष राहत होता. तो एका मठात राहत होता त्याच्या दाढीचे बरेच केस पांढरे झाले होते. पण अंगाने तो काही थकलेला दिसत नसे. दर आठवड्याच्या गुरुवारी पीठ मागण्यासाठी तो ओढा ओलांडून गावात येई जी काही दहा घरे मागे त्यात आमचेही एक घर असे पण एका बाबतीत मात्र तो वेगळा होता तो आपल्या हातात भोपळ्याचा कटोरा धरून नुसता उभा राही. ताई माई म्हणून हाक मारीत नसे का बं भोलेनाथचा गजर करीत नसे.

- 1 वरील गद्यांश कोणत्या पाठातून घेतला आहे ?
- 2 साधूपुरुष कोणत्या वारी पीठ मागण्यासाठी गावात येई?
- 3 साधूपुरुष कोठे राहत होता?
- 4 साधूपुरुष किती घरे भिक्षा मागत असे?
- 5 साधूपुरुष कोणत्या बाबतीत वेगळा होता?

प्र 14 पठित पद्यांश –

(5)

उभा देश झाला आता एक बंदिशाला  
जिथे देवकीचा पान्हा दुधाने जळाला  
कसे पुण्य दुर्देवी अन् पाप भाग्यशाली  
धुमसतात अजुनी विझल्या चितांचे निखारे  
अजून रक्त मागत उठती वधस्तंभ सारे

- 1 वरील ओळी कोणत्या कवितेतील आहेत ?
- 2 कुणाचा पान्हा दुधाने जळाला?
- 3 अजुनही काय धुमसत आहे?
- 4 सुदैवी या शब्दासाठी विरुध्दार्थी शब्द लिहा ?
- 5 कुणास बंदिशाला म्हटले गेले आहे?

प्र 15 जोड्या लावा –

(4)

- 1 रात्र – सुदैवी
- 2 स्वातंत्र – दिवस
- 3 पाप – पारतंत्र
- 4 दुर्देवी – पुण्य

प्र 16 रिकाम्या जागा भरा –

(4)

- 1 मकर संक्रांतीची ——— कथा सांगितली आहे.
- 2 हा सण ——— साजरा केला जातो..
- 3 ——— स्वयंपाक करून तिने आम्हाला जेऊ घातले..
- 4 ——— मढवलेला कट्टा आहे.

प्र 17 स्वपरिचय लिहा :- ( my self in marathi )

(5)

प्र 18 आपल्या आवडत्या घडयाळासाठी एक आकर्शक जाहीरात तयार करा –

(5)

प्र 19 आपली खुषाली कळविणारे पत्र आईस लिहा –

(5)

किंवा

आपल्या वाढदिवसाचे निमंत्रण देणारे पत्र मित्रास लिहा –

प्र 20 निबंध लेखन :- ( कोणताही एक )

(5)

- 1 गणतंत्र दिन
- 2 माझा आवडता देशभक्त
- 3 झाडे लावा, झाडे जगवा

..... समाप्त .....